

AXBOROT VA ENERIYA MAYDONLARINING O'SIMLIKLAR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI

Nafetdinov Shavkatullo Shukurovich

b.f.n Buxoro davlat universiteti dotsenti

shavkat-56@mail.ru

Ilyosov Ashraf Akbarovich

Buxoro davlat universiteti katta o'qituvchisi

a-ilesov@mail.ru

ANNOTATSIYA

Maqola shuni ko'rsatadiki, stimulyatorlar, ingibitorlar, odamlarning axborot-energetika sohalari elektron tashuvchilarda qayd etilishi va o'simlik ko'chatlarining rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin, shuning uchun kress salat o'simligi urug'lari ga Pb (NO₃)₂ maydoni ta'sir qilganda, uning hajmi. ildizlari $4,3 \pm 0,6$ sm, poyalari $3,5 \pm 0,4$ sm va jenshen o'simligi ushbu maydon ta'sirida mos ravishda $7,2 \pm 0,7$ va $3,8 \pm 0,1$ edi. Bir kishining axborot-energetika maydonining karam urug'iga ta'sirida ko'chatlar ildizlarining o'lchami $37,6 \pm 4,2$ sm, boshqa shaxsning ta'sirida esa $54,7 \pm 3,9$ sm. Ta'sirning selektivligi. turli o'simliklarda odamlarning axborot-energetika maydonlari namoyon bo'ldi. Stimulyatorlar va pestitsidlarni ularning axborot va energiya maydonlari bilan almashtirish mumkin.

Kalit so'zlar: stimulyatsiya, o'simliklar, donorlarning axborot va energiya sohalari, stimulyatorlar, inhibitorlar.

ABSTRACT

The paper shows that the information-energy fields of stimulants, inhibitors, people can be recorded on electronic media and affect the development of plant seedlings, so when the watercress seeds were exposed to the Pb(NO₃)₂ field, the size of the roots was $4.3 \pm 0,6$ cm, stems 3.5 ± 0.4 cm, and under the action of the ginseng field, respectively, 7.2 ± 0.7 and 3.8 ± 0.1 . Under the action of the information-energy field of one person on the seeds of cabbage, the size of the roots of the seedlings was 37.6 ± 4.2 cm, and under the action of another person, 54.7 ± 3.9 cm. The selectivity of the influence of the information-energy fields of people on different plants was manifested. It is possible to replace stimulants and pesticides with their information and energy fields.

Key words: stimulation, plants, information and energy fields of donors, stimulants, inhibitors.

O'RGANISH OBYEKTлари

Tadqiqot obyekti turli o'simliklarning ko'chatlari va urug'lari edi.

Tadqiqot metodologiyasi: ushbu ishni bajarishda daraxt va o't o'simliklarining axborot-energetika maydonlari, inhibitorlar va stimulyatorlar, ekstrasensor qobiliyatli odamlarning dalalari urug'larining unib chiqishiga ta'siri baholandi.

O'rganilayotgan ta'sirni baholash uchun polietilen bilan o'ralgan muz kublari 1 kun davomida yopiq ampulalarda o'simliklar yoki kimyoviy birikmalarga yaqin joylashtirildi. Belgilangan vaqtdan so'ng, Petri idishlaridagi filtr qog'oziga solingan urug'lar muzning erishi paytida hosil bo'lgan suv bilan quyiladi. Keyinchalik, ko'chatlarning ildizlari va poyalarining kattaligi taxmin qilingan. Ko'chatlarning rivojlanishiga inson dalasining ta'sirini baholashda urug'lar muz bo'laklari bilan birgalikda qo'lning kaftiga va muz eriganidan keyin Petri idishlariga solingan.

Tadqiqotning navbatdagi bosqichida issiqxonada o'simliklari yaxshi o'sadigan odamlarning axborot-energetika maydonlari elektron tashuvchilarga yozib olindi, so'ngra biotestlar urug'lari va ko'chatlariga ta'sir ko'rsatdi. Qabul qilingan ehtimollik darajasi $R = 0,95$.

Tadqiqotning maqsad va vazifalari

Yer yuzasidagi barcha jismlar doimiy ravishda fizik maydonlarning (kosmos, Yerning ichki qismi, tirik jismlar, turli tabiatdagi antropogen fizik maydonlar) ta'sirida bo'ladi. Ushbu jismoniy maydonlarning ba'zilar obyektlar tomonidan so'riladi, ba'zilar o'zgartirilgan va o'zgarmagan shaklda aks etadi. Bu maydonlar ma'lum bir ma'lumot va energiya yukini ko'taradi. Obyektga materiya, energiya va axborotning ta'siri obyektga ma'lum fizik-kimyoviy o'zgarishlarni keltirib chiqaradi, bu esa axborot va energiya maydonlarining obyektning dastlabki nurlanishining o'zgarishi bilan birga keladi. Ushbu chiqarilgan maydonlarni tegishli tashuvchida va ularning keyingi boshqa obyektga ta'sirini qayd etish orqali donor obyektida bo'lgan qabul qiluvchi obyektga ta'sirini qayd etish orqali donor obyektida bo'lgan qabul qilingan Delgado printsipining asosidir.

Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishida biomahsuldorlikni optimallashtirish uchun o'simliklar, mikroorganizmlar, odamlar, stimulyatorlar, inhibitorlar va o'simliklarni himoya qilish vositalarining axborot va energiya maydonlaridan foydalanish istiqbolli. Bunday maydonlarning biologik obyektlarga ta'siri (1,2) asarlarda tasvirlangan. Ularning gomeopatiyada qo'llanilishi ishda (3) va ishda o'simlik mahsulotlarining ta'mini yaxshilash uchun (4) tasvirlangan.

Bunday maydonlarni suvga yozib olish suvning xotirasini va suv sifatini yaxshilash imkoniyatini belgilaydi (5). Pestitsidlar va stimulyatorlarni ularning axborot va energiya maydonlari bilan almashtirish, o'simliklarning kasalliklarga va ekstremal

vaziyatlarga chidamliligini oshirish uchun emlash kabi maydonlardan foydalanish istiqbolli. Donor obyektidan bunday maydonlarni yozib olish u orqali ma'lum bir kodning elektromagnit, akustik, tebranish va boshqa jismoniy maydonlarini o'tkazish orqali amalga oshirilishi mumkin: chastota, to'lqin uzunligi, faza, intensivlik, ta'sir davomiyligi, vaqt va makondagi gradient, a. vaqt va makonda parametrlarning muntazam o'zgarishi.

Kogerent maydonlar va burilish maydonlaridan foydalanganda ko'proq ta'sirga erishiladi. Shu bilan birga, turli donor obyektlar uchun ma'lumotlarni yozib olish, uni o'simlikka uzatish, dalalar qabul qiluvchi obyektlarga ta'sir qilganda sinergik va antagonistik ta'sirlarning ta'siri uchun tanlangan jismoniy maydonlarni tanlash kerak.

Oldingi tadqiqotlarimizda tuproq dalalari, daraxtlar, ingibitor va stimulyatorlar, musiqa, o'simliklarning axborot-energetika maydonlarining biologik ob'yektlarga ta'sirini ko'rsatgan edik (6,7,8).

EKSPERIMENTAL QISM

Pb (NO₃)₂ kukuni, jenshen ekstrakti, stimulyator "Symbiont" ning urug'larning unib chiqishiga ta'siri.

Pb (NO₃)₂ dalalar ta'sirida kress salat o'simligi urug'ida, ildizlarning o'lchami 4,3±0,6 sm; poyalari - 3,5±0,4 sm, jenshen maydoni ta'sirida 7,2±0,7 sm va 3,8±0,1 sm; "Symbiont" stimulyatori ta'sirida mos ravishda 7,7±0,9 sm va 3,1±0,1 sm.

2. O'simliklarning axborot va energiya maydonlarining ta'siri

Kasal qoraqarag'ayning kress salat o'simligi dalasining urug'lari ustidagi ta'sir ostida, ildiz va poyasining kattaligi 4,4±0,3 sm va 2,1±0,1 sm; akonit maydonining ta'siri ostida - 6,5 ± 0,5 sm va 2,8 ± 0,3 sm.. Sog'lom archa maydonining turp urug'iga ta'sirida, ildiz va poyaning o'lchami 6,8 ± 0,4 va 5,7 ± 0,3 edi. sm Dracaena maydonining ta'siri ostida 14,2 ± 1,2 sm (maksimal 29,0) va 6,0 ± 0,3 sm Shunday qilib, qisqa vaqt ichida o'rganilgan maydonlar ham ildiz rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatdi.

3. O'simlik ko'chatlarining rivojlanishiga inson dalalarining ta'siri

Uchinchi tajribada arpa ko'chatlarining rivojlanishiga odam dalalarining ta'sirini nazorat variantida baholashda ildiz va poyaning kattaligi 28,4 ± 1,6 sm va 1,3 ± 0,4 sm, odam dala ta'sirida 37,6 ± 4,9 sm. sm va 4,6±1,1 sm; 58,2±4,2 sm va 39,6±8,6 sm. Nazorat variantida tariq urug'iga ta'sir qilganda ildiz va poya uzunligi 44,8±2,8 sm va 3,3±0,1 sm; inson maydonlari ta'sirida 33,6±3,5 sm va 18,4±0,8 sm; 49,9 ± 3,1 sm va 7,4 ± 1,5 sm. Ushbu tajribada 7 kun davomida ko'chatlarning rivojlanishida odamlarning dalasi ham poyaning rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Shu bilan birga, tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, turli odamlarning axborot-energetika sohalari

ko'chatlarning rivojlanishiga turlicha ta'sir qiladi. Ta'sir darajasi turli xil urug'larga ta'sir qilganda farqlanadi. Ta'sir insonning hissiy holatiga qarab farqlanadi. Ta'sirning maqsadini belgilash orqali ta'sir masofaga uzatilishi mumkin. Bunday holda, uskunadan foydalanish bilan ko'proq ta'sirga erishiladi.

4. Turli odamlarning axborot va energiya maydonlarining o'simlik ko'chatlarini rivojlanishiga ta'sirini baholash.

Odamlarning axborot-energetika sohalarining ta'siri ma'lum darajada har xil turdagi o'simliklar uchun tanlanadi. Bu quyidagi jadvaldagi ma'lumotlar bilan ko'rsatilgan.

1- jadval

Karam va rukkola o'simliklari ildizlari va poyalarining rivojlanishiga qaratilgan axborot va energiya maydonlarining ta'siri.

n = 15; t = 10 kun.

Karam			Rukkola		
unib chiqqan	ildizlar	borib taqaladi	unib chiqqan	ildizlar	borib taqaladi
<i>Donor: Kseniya</i>					
15 dan 14 tasi	37,6±4,2 Maksimal 60	21,3±2,0 Maksimal 30	15 dan 15 tasi	18,3±4,0 Maks 55	21,3±2,8 35 Maks
Ildiz/poya = 1,8			Ildiz/poya = 1,6		
<i>Donor: Kristina</i>					
15 dan 13 tasi	54,7±3,9 Maksimal 105	31,6±1,1 Maksimal 40	15 dan 15 tasi	42,9±5,8 Maksimal 110	39,3±1,5 Maksimal 40
Ildiz/poya = 1,7			Ildiz/poya = 1,3		

Taqdim etilgan ma'lumotlardan ko'rinib turibdiki, urug'lar Kristinaning axborot-energetika maydoni bilan nurlantirilganda, ko'chatlarning rivojlanishi Kseniya maydoni bilan nurlanishdan ko'ra yaxshiroq edi. Bu ko'chatlarning ikkala ildizi va poyasining rivojlanishida ham namoyon bo'ladi. Urug'lar Kristinaning axborot-energetika maydoni bilan nurlantirilganda, urug'lar Kseniya maydoni bilan nurlangandan ko'ra ijobiy ta'sir ko'proq edi. Bu ko'rsatkichlarning kichikroq o'zgarish koeffitsienti bilan tavsiflanadi. Ushbu donorlarning axborot-energetika maydoni o'simliklarning poyalariga qaraganda ildizlarga ko'proq ta'sir ko'rsatdi (bu Kseniya maydoni uchun biroz aniqroq). Har ikkala donor ham karam o'simtalari va arugula filizlerine ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Biroq, Kristinaning axborot-energetik ta'siri karam urug'ining ildizlariga 1,4 baravar, rukkola urug'ining ildizlariga 2,3 baravar, karam

urug'larining poyalariga 1,5 baravar va arugula poyalariga 1,5 baravar faolroq bo'ldi . urug'lar ..

Shunday qilib, odamlarning axborot-energetika maydoni urug'larning unib chiqishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Bu ta'sir alohida donorlarning dalalari va alohida ekinlarning urug'lariga ta'siri uchun farq qiladi. Shubhasiz, u alohida o'simlik navlariga ta'sirida ham farqlanadi.

XULOSA

Har qanday kimyoviy reaksiyalar ma'lum ma'lumotlarga ega bo'lgan fizik maydonlarning nurlanishi bilan birga keladi. Tanlangan tegishli ma'lumotlarga ega bo'lgan bunday dalalarning o'simliklarga ta'siri o'simliklarning rivojlanishini yaxshilash, kasalliklar va zararkunandalarga qarshi kurashish uchun foydalanish va pestitsidlar va stimulyatorlarni qisman almashtirishi mumkin. Bu, shubhasiz, paxta, sabzavot va meva ekinlari yetishtirishda qiziqish uyg'otadi. Muammo optimal elektron tashuvchilarni tanlashda bunday ma'lumotlarni qanday yozishni aniqlashdir.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Темурьянц Н.А., Владимирский Б.М., Тимкин О.Г. Сверхнизкочастотные электромагнитные системы в биологическом мире, Киев, Наукова Думка, 1992, 186 с.
2. Электромагнитные поля в биосфере, под ред. Красногорской Н.В., М., Наука, 1984, т.1 – 375 с., т.2 – 325 с.
3. Ричард Гербер Вибрационная медицина, М., София, 2008, 592 с.
4. Жирмунская Н.М. Хорошие и плохие соседи на огородной грядке, М., Маркетинг, 1996, 56 с.
5. Стехин А.А., Яковлева Г.В. Структурированная вода: нелинейные эффекты, М., ЛКИ, 2008, 320 с.
6. Духанин Ю.А., Савич В.И., Информационная оценка плодородия почв, М., ФГНУ «Росинформагротех», 2006, 474 с.
7. Савич В.И., Сычев В.Г., Замираев А.Г. Энергетическая оценка плодородия почв, М., ВНИИА, 2007, 498 с.
8. Савич В.И., Седых В.А. Влияние физических информационно-энергетических полей почв и растений на развитие проростков, 6 международная конф. «Человек и животные», Астрахань, АГУ, 2012, с. 148-153
9. Савич В.И., Мазиров М.А., Седых В.А. Агроэкологическая оценка геофизических полей, М., РГАУ-МСХА ВНИИА, 2016, 492 с.

10. Савич В.И. Использование электромагнитных полей с заданной информацией для оптимизации системы почва-растение, Международный с/х журнал, 2017, №3, с. 49-59
11. Савич В.И., Сорокин А.Е., Федорова Н.Д Влияние информационно-энергетических полей на развитие биотестов, Международная экологическая конференция «Отходы, причины их образования и перспектива использования», Краснодар, 2019, с 42-44.
12. V.I. Savich, H.T. Artikova, S.S. Nafetdinov, KH. Salimova. Optimization Of Plant Development In Case Of Soil Salinization. //The American Journal of Agriculture and Boimedical Engineering (ISSN – 2689-1018) Published: February 28, 2021| Pages: 24-29.
13. Урал Таджиев, Хафиза Туймуродовна Артикова, Шавкатулло Шукурович Нафетдинов, Хилола Хамроевна Салимова. Определение степени смывости горных коричневых типичных почв.// Вестник науки и образования 20-2 (74). Стр.19-22.
14. Sh.K.Egamberdiyev, H.H.Salimova, M.M.Sattorova, I.N.Bobobekov, Sh.Sh.Nafetdinov. Effect of Siderates On Soil Agrochemical Properties.// International Journal of Advanced Science and Technology. 2020/8. 8. Pp. 3337-3341.
15. Vitaly Igorevich Savich, Hafiza Tuymurodovna Artikova, Shavkatullo Shukurovich Nafetdinov, Khilola Salimova, Khamroev Feruz Kamdamovich. [Assessment Of Soil Salinity Using The Vertical Electric Sounding Method](#). //European Journal of Agricultural and Rural Education. 2021/5/9. Pp.12-14.
16. Ш.Ш.Нафетдинов, А.А.Илёсов. Состояние соединений катионов в почве - как фактор плодородия.// XXVIII МНПК «Перспективы развития науки и образования» 30 апреля 2018. Стр 217-225.
17. Sh. Sh. Nafetdinov, A.A. Ilyosov. Condition of connections of cations in the soil - as the fertility factor. // ECONSPEAK: A Journal of Advances in Management IT & Social Sciences, International Virtual Conference on The Ways of Innovative Approach on the Deployment of Science and Education 2019/5/5.Pp.137-145
18. А.А. Илёсов . Кўчат қалинлигининг кузги буғдой ўсимлигининг тупланиши, умумий ва маҳсулдор поялар сонига таъсири. // XORAZM MA'MUN AKADEMIYASI AXBOROTNOMASI –7/2021.Стр 111-14.